

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 453/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom, Oravská 8, Miloslavov, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č. k. 52 Er 4774/2013 z 8. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka sa ako oprávnený subjekt v exekučnom konaní domáhala voči dvom povinným subjektom (jedna fyzická a jedna právnická osoba) vymáhania 65 834,71 eur s príslušenstvom, zmenkovej odmeny 219,45 eur, trov exekúcie a trov exekučného konania.

4. Napriek tomu, že súdny exekútor doručil okresnému súdu podnet na zastavenie exekúcie voči právnickej osobe (z dôvodu nemajetnosti a zániku bez právneho nástupcu), exekučný súd zastavil exekúciu v celosti na základe § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 23. decembra 2015. Urobil tak z dôvodu, že v zmysle uvedeného paragrafu bolo povinnosťou sťažovateľky dokladovať (dokazovať) svoje právo voči (ostatnému) povinnému. Túto povinnosť si mala splniť v lehote 30 dní, inak sa exekúcia s použitím § 243f ods. 5 *ex officio* zastavila.

5. Exekučný súd v rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka č. k. 52 Er 4774/2013 zo 7. augusta 2018 uviedol, že sťažovateľke začala plynúť lehota odo dňa účinnosti novely Exekučného poriadku č. 438/2015, teda od 23. decembra 2015, a uplynula 22. januára 2016. Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle uvedenej právnej úpravy nebolo exekučnému súdu predložené.

6. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľka podala sťažnosť. V nej tvrdila, že návrh na vykonanie exekúcie doplnila podaním zaslaným exekučnému súdu 22. januára 2016, teda v zákonnej lehote. Ďalej uviedla, že v posúdení jej podania exekučným súdom došlo k zrejmej nesprávnosti. Právny zástupca sťažovateľky sa pri písaní podania pomýlil a uviedol v ňom inú spisovú značku. Proti totožným povinným boli totiž vedené dve exekúcie. V podaní bol však správne uvedený exekútor, ako aj značka exekučného konania a správne označenie exekučného titulu. Podanie bolo teda zaradené do nesprávneho spisu (na základe prílišného formalizmu). Alternatívne, exekučný súd mal v prípade pochybností vyzvať právneho zástupcu na nápravu podania.

7. Exekučný súd v napadnutom uznesení poukázal na to, že spolu so včas podanou sťažnosťou bolo do súdneho spisu doložené: Doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku z 20. januára 2016, zmluva o investičnom úvere [redacted] uzavretá medzi [redacted] [redacted], z 27. októbra 2006, dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve [redacted] medzi [redacted] [redacted] [redacted] (vystaviteľ), a [redacted] (avalista) z 27. októbra 2006, zmluva o kontokorentnom úvere zo 16. augusta 2006 uzavretá medzi [redacted] [redacted], dohoda o vyplňovacom zmenkovom práve medzi [redacted] [redacted] (vystaviteľ), a [redacted] (avalista) zo 16. augusta 2006, podací hárok z 22. januára 2016.

8. Vychádzajúc z uvedeného, súd skonštatoval, že doplnenie návrhu na začatie exekúcie bolo síce vykonané v lehote, ale toto doplnenie neobsahovalo (rozumej úplné) listinné doklady preukazujúce vlastný vzťah oprávneného (sťažovateľky) s povinnou fyzickou osobou, to znamená neobsahovalo zmluvu o postúpení portfólia pohľadávok uzatvorenou 19. októbra 2012 medzi [redacted] [redacted], a [redacted], a zmluvu o postúpení pohľadávok medzi [redacted], a [redacted], z 24. októbra 2012 (obidve vrátane relevantných príloh). Zastavenie exekúcie bolo preto správne a na základe zákonného dôvodu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Podanie ústavnej sťažnosti je odôvodňované tým, že napadnuté uznesenie je arbitrárne, pretože exekučný súd použil príliš formalistický až šikanózný prístup k posúdeniu doplnenia návrhu na začatie exekúcie. Šikanóznosť spočíva v tom, že dve zmluvy, ktoré už z akéhokolvek dôvodu neboli prílohou doplnenia návrhu na začatie exekúcie (bod 8 tohto rozhodnutia), boli súčasťou exekučného spisu, a to od počiatku exekučného konania. Keďže sťažovateľka bola právnym nástupcom osoby uvedenej v exekučnom titule, tieto zmluvy pripojila už k návrhu na vykonanie exekúcie, čo preukazuje fotokópiou tohto návrhu. Bez preukázania prevodu práva vyplývajúceho

z exekučného titulu by totiž exekučný súd nemohol vydať poverenie na vykonanie exekúcie v prospech právneho nástupcu.

10. Sťažovateľka tiež uvádza, že vymáhaný nárok nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, čo bolo súdom preukázané práve doložením dokumentov uvedených v bode 7 tohto rozhodnutia, a poukazuje na rozhodujúce znenie § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, podľa ktorého „[v] návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.“. V texte ustanovenia upriamuje pozornosť na slovné spojenie „proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou“. Túto skutočnosť zdôrazňovala už v sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka, že exekučný súd neposúdil doplnenie návrhu na začatie exekúcie riadne, *i. e.* podľa jeho obsahu a v súvislosti s listinami, ktoré už boli súčasťou súdneho spisu. Sťažovateľka tiež tvrdí, že vymáhaný nárok nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

12. Ústavnej sťažnosti nie je možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov.

13. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či tieto rozhodnutia, resp. v nich vyslovené závery, sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave.

14. Úlohou ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými a právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01).

15. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa absencie posúdenia podania (doplnenia návrhu na začatie exekúcie) v súvislosti s listinami, ktoré mali byť súčasťou exekučného spisu od počiatku exekučného konania, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v konaní pred všeobecným súdom takúto námietku neuplatnil. Tým bolo predurčené, že súd sa s takouto námietkou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ani (výslovne) nevysporiadaval.

16. Súčasťou obsahu základného práva, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Z aspektu kvality odôvodnenia súdneho rozhodnutia je tým plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie.

17. Z princípu subsidiarity vo vzťahu ústavného súdu ku všeobecným súdom v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a nemôže preto nahrádzať ich činnosť. Ústavný súd teda neplní úlohu inštančne nadriadeného (sťa by odvolacieho) súdu, ktorý by mal napraviť pochybenie, ktoré mohlo a malo byť namietané v rámci konania pred všeobecným súdom (teda v rámci podanej sťažnosti).

18. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol účinne predniesť, avšak nepredniesol ju v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 115/07, II. ÚS 671/2016).

19. Druhá sťažnostná námietka, t. j. že vymáhaný nárok nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, neobsahuje zdôvodnenie, akým spôsobom by mala zakladať neústavnosť napadnutého uznesenia. Z uvedeného dôvodu sa k nej ústavný súd nemohol špekulatívne vyjadrovať (prípadne nahrádzať procesnú aktivitu sťažovateľky) a túto námietku posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

20. Posudzujúc ústavnú sťažnosť (podanie) ako jeden celok, ústavný súd konštatuje, že za zjavne neopodstatnenú možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

21. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2021

Robert Šorl
predseda senátu